

**Nr 118.**

Ankom till riksdagens kansli den 22 maj 1925 kl. 4 e. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till de kommunala mellanskolorna m. m. jämte vissa i ämnet väckta motioner.*

(2:a avd.)

Uti den till riksdagen den 2 januari 1925 avlåtna statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln, punkterna 139 och 141, föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående anslag till de kommunala mellanskolorna m. m., i riksstaten för budgetåret 1925—1926 beräkna *dels* en ökning av det ordinarie förslagsanslaget till kommunala mellanskolor, nu 1,475,000 kronor, med 125,000 kronor till 1,600,000 kronor, *dels ock* för tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid de kommunala mellanskolorna under tiden 1 juli 1925—30 juni 1926 ett extra förslagsanslag å 250,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 20 mars 1925 dagtecknad proposition, nr 196, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden samma dag föreslagit riksdagen att

*dels* höja det ordinarie förslagsanslaget till kommunala mellanskolor från dess nuvarande belopp 1,475,000 kronor, med 100,000 kronor till 1,575,000 kronor,

*dels* medgiva, att tillfällig löneförbättring må för tiden 1 juli 1925—30 juni 1926 utgå till lärarpersonalen vid kommunala mellanskolor med följande belopp:

till ordinarie manlig ämneslärare med 500 kronor;

till ordinarie kvinnlig ämneslärare med 400 kronor; samt

till extra ordinarie ämneslärare, övningslärare och timlärare med belopp, som Kungl. Maj:t i huvudsaklig enlighet med de i sådant hänseende nu gällande grunder bestämmer;

*dels* och för sistberörda ändamål anvisa för budgetåret 1925—1926 ett extra förslagsanslag av 295,000 kronor.

I avseende å utredningen i ärendet hänvisar utskottet till åberopande statsrådsprotokollet.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två lika lydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *J. P. Johansson*, nr 260, och den andra inom andra kammaren, av herr *R. Wagnsson*, nr 397, däruti hemställts att riksdagen må

*dels* medgiva, att tillfällig löneförbättring må för tiden 1 juli 1925—30 juni 1926 utgå till lärarpersonalen vid kommunala mellanskolor med följande belopp: till ordinarie manlig ämneslärare med 600 kronor och till ordinarie kvinnlig ämneslärare med 500 kronor;

*dels* och för ändamålet anvisa för budgetåret 1925—1926 behöfligt extra förslagsanslag;

ävensom en inom första kammaren av herr *J. Pålsson* väckt motion, nr 268, däruti föreslagits riksdagen att bestämma den tillfälliga löneförbättringen vid de kommunala mellanskolorna för budgetåret 1925—1926 till sådana belopp, att det genom löneregleringen 1918 givna förhållandet mellan lönerna för å ena sidan lärarna vid rikets allmänna läroverk och å den andra lärarna vid de kommunala mellanskolorna bibehålles.

Beträffande de av motionärerna till stöd för deras framställningar anförda skäl får utskottet hänvisa till motionerna.

Lärarpersonalen vid kommunala mellanskolor tillerkändes rätt till tillfällig löneförbättring första gången för år 1920 genom beslut av 1919 års riksdag. Den tillfälliga löneförbättringens belopp, vilket sedan dess oförändrat utgått, avvägsdes då i viss relation till storleken av den tillfälliga löneförbättring, som från och med år 1919 beviljats motsvarande lärare vid de allmänna läroverken.

Utskottets  
yttrande.

Utskottet har i annat sammanhang, i överensstämmelse med vad Kungl. Maj:t föreslagit, förordat ökad tillfällig löneförbättring åt sistnämnda lärarpersonal för budgetåret 1925—1926. Kungl. Maj:ts av utskottet i sistnämnda hänseende tillstyrkta förslag, har, såsom utskottet därvid erinrat, närmast föranletts av en utav 1924 års riksdag framställd anhållan om, under viss förutsättning, ökad tillfällig löneförbättring för lärare vid de allmänna läroverken och »annan med dem jämförlig personal». Enligt utskottets mening torde hava häri inbegripits bland annat lärarpersonalen vid de kommunala mellanskolorna, vilken mer än någon annan torde få anses jämförlig med lärarpersonalen vid statens realskolor. Då utskottet nu tillstyrkt en ökad löneförbättring åt läroverkens lärare, synes det utskottet rimligt och billigt, att jämväl lärarpersonalen vid de kommunala mellanskolorna för samma budgetperiod tillerkännes ökad tillfällig löneförbättring. Den motionsvis

föreslagna höjningen av 100 kronor för ordinarie lärare synes utskottet alltså kunna lämpligen förordas. Vid bifall härtill skulle å anslaget till tillfällig löneförbättring erfordras en höjning av anslagssumman med i runt tal 54,000 kronor.

Förhöjningen av det ordinarie anslaget till kommunala mellanskolor, som betingas av en förväntad fortgående ökning av antalet parallellavdelningar, har utskottet ansett sig böra tillstyrka.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, med anledning av Kungl. Maj:ts proposition och herrar Johanssons och Wagnssons samt herr Pålssons ovannämnda motioner,

a) höja det ordinarie förslagsanslaget till kommunala mellanskolor från dess nuvarande belopp, 1,475,000 kronor, med 100,000 kronor till 1,575,000 kronor,

b) medgiva, att tillfällig löneförbättring må för tiden 1 juli 1925—30 juni 1926 utgå till lärarpersonalen vid kommunala mellanskolor med följande belopp:

till ordinarie manlig ämneslärare med 600 kronor:

till ordinarie kvinnlig ämneslärare med 500 kronor; samt

till extra ordinarie ämneslärare, övningslärare och timlärare med belopp, som Kungl. Maj:t i huvudsaklig enlighet med de i sådant hänseende nu gällande grunder bestämmer;

c) för sistberörda ändamål anvisa för budgetåret 1925—1926 ett extra förslagsanslag av 349,000 kronor.

Stockholm den 22 maj 1925.

På statsutskottets vägnar.

ANDERS ANDERSON.

---

Närvarande: Se under utlåtande nr 115.

---